

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. Fakss: 67830770. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2024. gada 30. septembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 104/2024),

konstatēja:

- No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:
 - atzīt Kriminālprocesa likuma 124. panta septīto daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam;
 - pievienot Pieteikuma iesniedzēja pieteikumu par lietas ierosināšanu lietai Nr. 2024-05-01 “Par Kriminālprocesa likuma 124. panta septītās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam”.
- Apstrīdētā norma noteic: “Lai pierādītu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, nav nepieciešams pierādīt, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma līdzekļi iegūti.”
- Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:
 - lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta likuma normas satversmība. Līdz ar to šā lēmuma 1.1. apakšpunktā norādītais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts noteic, ka persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē ietverto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Ar pirmās instances tiesas lēmumu Pieteikuma iesniedzēja finanšu līdzekļi atzīti par noziedzīgi iegūtiem un konfiscēti valsts labā. Apelācijas instances tiesa, izskatot viņa sūdzību, pirmās instances tiesas lēmumu atstāja negrozītu. Procesā par noziedzīgi iegūtu mantu piemērota apstrīdētā norma. Tādējādi esot aizskartas viņam Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās pamattiesības.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu pieteikumu var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

Pieteikuma iesniedzējs ir izmantojis visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. Proti, pirmās instances tiesas lēmums par noziedzīgi iegūtu mantu tika pārsūdzēts apelācijas instances tiesā, kuras lēmums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 631. panta trešo daļu nav pārsūdzams.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmais teikums noteic: “Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.”

Satversmes tiesas likumā noteiktais konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņš ir konstitucionālās sūdzības saturu veidojošs noteikums, kura neievērošana liedz pieeju Satversmes tiesai. Tas kalpo tiesiskās drošības principa – tiesiskās stabilitātes – nodrošināšanai. Tā mērķis ir nodrošināt, lai ātri un saprātīgā laikā būtu iespējams reaģēt uz tiesību pārkāpumiem. Tāpat termiņa noteikšana ir saistīta ar izpratni par konstitucionālo sūdzību kā līdzekli, kas visupirms kalpo tieši konkrētās personas pamattiesību aizsardzībai. Paredzot šo termiņu, likumdevējs ir prezumējis, ka gadījumā, ja apstrīdētā norma personai rada būtisku pamattiesību aizskārumu, tā nekavējoties vērsīsies Satversmes tiesā. Jo ilgāk persona pacieš savu tiesību aizskārumu, jo mazāk tā ir ieinteresēta savu pamattiesību aizsargāšanā. Turklāt Satversmes tiesa ir atzinusi, ka minētais termiņš ir uzskatāms par samērīgu un pietiekami garu, lai persona varētu sagatavot un iesniegt konstitucionālo sūdzību (sk. *Satversmes tiesas 2021. gada 28. maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-52-01 16. un 16.1. punktu*).

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no [datums], kad stājās spēkā apelācijas instances tiesas lēmums. Pieteikums Satversmes tiesā ir iesniegts 2024. gada 11. septembrī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš nav ievērots.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

8. Ievērojot to, ka lieta Satversmes tiesā nav ierosināma, šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Vienlaikus kolēģija vērš Pieteikuma iesniedzēja uzmanību uz to, ka Satversmes tiesas likums neparedz pieteikuma par lietas ierosināšanu pievienošanu Satversmes tiesā jau ierosinātai lietai. Lieta Satversmes tiesā var tikt ierosināta tikai uz Satversmes tiesas likuma prasībām atbilstoša pieteikuma pamata. Savukārt vairāku jau ierosinātu lietu apvienošana pieļaujama saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 22. panta sesto daļu Satversmes tiesas reglamenta 79. un 80. punktā noteiktajā kārtībā. Par lietu apvienošanu lemj tiesnesis, kurš sagatavo lietas izskatīšanai, vai Satversmes tiesa rīcības sēdē.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 104/2024).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Jānis Neimanis